

2023/0338(NLE)

30.11.2023

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

från utskottet för utveckling

till utskottet för internationell handel

över förslaget till rådets beslut om ingående på Europeiska unionens vägnar av det ekonomiska partnerskapsavtalet mellan Republiken Kenya, medlem i Östafrikanska gemenskapen, å ena sidan, och Europeiska unionen, å andra sidan

0000/2023 – C9-0000/0000 – 2023/0338(NLE))

Föredragande av yttrande: Tomas Tobé

PA_Leg_Consent

KORTFATTAD MOTIVERING

Den 19 juni 2023 slutförde Kenya, som första medlem i Östafrikanska gemenskapen (EAC), förhandlingarna om ett avtal om ekonomiskt partnerskap (EPA) med EU.

Det ursprungliga syftet var att förhandla fram och ingå ett EPA-avtal med EU som omfattar alla partnerländer i EAC ("block med block", EPA-avtal mellan EU och EAC): EPA-avtal förhandlas i allmänhet fram med regionala block snarare än med enskilda länder för att främja regional integration, vilket skulle bidra till de berörda ländernas utveckling. EAC-partnerländerna har dock olika åsikter om EPA-avtalet mellan EU och EAC, vilket har utgjort ett hinder för framsteg.

Till skillnad från de övriga EAC-partnerländerna är Kenya inte längre ett minst utvecklat land och är därför intresserat av att ingå ett avtal för att behålla ett tull- och kvotfritt tillträde till EU-marknaden. Mot denna bakgrund kom de andra EAC-partnerländerna i februari 2021 överens om att Kenya förhandlar fram ett bilateralt EPA-avtal med EU, i avvaktan på framsteg med ett EAC-omfattande EPA-avtal.

Kenya är med råde EU:s viktigaste handelspartner bland EAC-partnerländerna och står för nästan hälften av EU:s import från EAC-länderna och mer än hälften av EU:s export till EAC-länderna.

EPA-avtalet mellan EU och Kenya bygger i mycket stor utsträckning på utkastet till EPA-avtal mellan EU och EAC. Det innebär i praktiken att utkastet till EPA-avtal mellan EU och EAC genomförs bilateralt mellan EU och Kenya.

Innehållsmässigt är det ett avtal som endast gäller varor men det har en "rendez-vous-klausul" som ålägger parterna att slutföra förhandlingarna om handel med tjänster och andra handelsrelaterade frågor inom fem år efter det att EPA-avtalet trätt i kraft. EPA-avtalet ger flexibilitet genom möjligheten att införa tillfälliga exportavgifter. Det möjliggör asymmetriskt marknadstillträde för EAC-produkter. Avtalets mål omfattar bland annat hänvisningar till hållbar utveckling, regional integration och goda styrelseformer.

EPA-avtalets övergripande utvecklingspelare syftar till att ta itu med EAC-partnerstaternas anpassningsutmaningar genom att förutse stöd till kapacitetsuppbyggnad och främjande av strukturomvandling. Det anges också att finansieringen av utvecklingssamarbetet ska prioritera stöd till genomförandet av detta avtal och sträva efter att maximera de förväntade fördelarna. I EPA-avtalet erkänns också de möjliga skattemässiga förlusterna till följd av utfasningen av tullar, som EU åtar sig att täcka under en övergångsperiod, samtidigt som man inleder en förstärkt dialog om skattereformer.

Det bör noteras att EPA-avtalet mellan EU och Kenya innebär en förbättring jämfört med det underliggande utkastet till EPA-avtal mellan EU och EAC, då det innehåller en bilaga med bindande bestämmelser om handel och hållbar utveckling och en transparent tvistlösningsmekanism.

Tyvärr förutses ingen roll för parlamenten i övervakningsprocessen för EPA-avtalet. Å andra sidan föreskriver EPA-avtalet en gemensam rådgivande kommitté för att främja dialog och samarbete mellan företrädare för den privata sektorn, organisationer i det civila samhället,

inklusive den akademiska världen, arbetsmarknadens parter och näringslivets organisationer. Den gemensamma rådgivande kommittén kan uttala sig i alla frågor som omfattas av EPA-avtalet.

Inget avtal är bättre än sitt genomförande. Föredraganden understryker därför vikten av en effektiv övervakningsmekanism som kan identifiera och bidra till att åtgärda möjliga hinder för genomförandet. Lika viktigt är lämpligt finansiellt stöd till partnerländer för att hjälpa dem att genomföra de bestämmelser om handel och hållbar utveckling, inbegripet internationella förpliktelser, som avses i bilaga V till EPA-avtalet. Utvecklingsfrågor bör förbli en viktig aspekt i EPA-avtalets genomförande och genomsyra alla EU:s åtgärder, i linje med åtagandena avseende en konsekvent politik för utveckling.

Föredraganden anser att EPA-avtalet på det hela taget har potential att fungera som en katalysator för inkluderande och hållbar utveckling och tillväxt i Kenya och även i den angränsande EAC-regionen.

*****

Utskottet för utveckling uppmanar utskottet för internationell handel att som ansvarigt utskott rekommendera att Europaparlamentet godkänner förslaget till rådets beslut om ingående på Europeiska unionens vägnar av det ekonomiska partnerskapsavtalet mellan Republiken Kenya, medlem i Östafrikanska gemenskapen, å ena sidan, och Europeiska unionen, å andra sidan.